

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, -közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f, egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik
minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Kórház városunkban.

A szükséges és hasznos intézményeket rendszeresen csak akkor tudjuk kellőképpen méltányolni s csak akkor tudunk azoknak igazán örüdni, ha azok nemcsak lelkiszemeink előtt állanak, hanem már a közszolgálatra készen vannak s azoknak jóságait tényleg élvezzük is.

A legtöbb ember csak a kész munkának örövend, de annak megteremthetésén nem szeret közremunkálni. Pedig, sok és fontos missiót teljesítő intézményt lehetne megvalósítani, ha bennünk, emberekben meg volna az a közjóért s egymásért tenni kívánó akarat, amelynek meg kellene lennie.

Ha vizsgáljuk a társadalomnak bármelyik osztályait, azokban is találkozunk visszasságokkal akkor, mikor a közügynek, az emberbaráti intézményeknek kérdéséről van szó. Nem mondom, hogy ne volnának minden társadalomban olyan tagok is, kik mindig előljárnak a közjó érdekében, sőt igen sokan vannak. Hanem nagyobb baj az, hogy legtöbbször kicsinyes dolgokon akad meg valamely intézménynek a létrehozása. Például állíthatnák ide

több esetet, midőn valamely okos gondolat, vagy terv megvalósítása, nem a nébábnomság szédületes mélységében várja megtestesülését, hanem apró, úgyszólván téves, de nem rosszakaratu nézeteltérések miatt késik, késik sokáig. Elvégre, minden embernek van nézete s azt tisztelni kell még akkor is, ha az nem talál a mi nézetünkkel. Ha ez így lesz, akkor meg van oldva a kérdés, miután mi sem áll útjában a hasznos intézmények megalakításában. Ilyen hasznos intézménynek létesítése foglalkoztatja most városunkat. A most újra megválasztott városi tanács felvette első és legszükségesebb feladatai közé a kórház létesítését. Lázás mozgalommal siet e feladat megvalósítását előmozdítani a helybeli „Verekeszt Egyesület”. De sietnünk kell mindnyájunknak, kik e városnak lakói vagyunk, hogy a kórház, ez a szükséges és régen nélkülözött középület minél előbb a szenvedő emberiség szolgálatára állhasson. Nem képezi, nem képezheti kérdés tárgyát az, hogy mennyi és milyen szolgálatokat van hivatva teljesíteni ezen új vívmánya e városnak. Azt tudja mindenki, annak hiányát érezzük mindnyájan rang, nemzeti-

ség és felekezeti különbség nélkül. E haladásnak indult város mellett, hogy erkölcsileg emelkedik a nagy missiót teljesítő alkotásban, még anyagi előnyöket is biztosít általa. Élénkebb forgalmat nyer a város a kereskedelemben, iparban. Nemzetgazdasági szempontból pedig a városnak feltétlenül új korszaka kezdődik ezzel.

A legjobb munkaerőt, a legjobb iparost, gazdát fogja majd visszaadni a társadalomnak a kórház. Csekélynek tetsző, de a halált magában rejtő betegségből téríti vissza azokat a munkaerőket, kikre a társadalomnak, iparosnak, gazdának, hivatalnak szüksége van. A kesergő szülőknek gyermekeit, a síró gyermekeknek kenyérkereső szülőit adja vissza. A szenvedő emberiség enyhülést, az elcsüggedtek vigasztalást nyernek ott. A még különben sokáig élhető s hivatásos munkára képes embereknek ott adják vissza életkedvüket, munkaképességeiket.

Csirájukban lehet elfojtani azokat a kórokat, melyek különben lassan, kínos fájdalmak kíséretében viszik áldozatukat a sírba.

A betegek háza lesz az, melyben gyógyulást keresnek a szenvedők. A szere-

TÁRCA.

Leányokról.

(Thúry János.)

A késő őszi nap rozsdaszínű fényt vet az elfonnyadt falevelekre, a csupaszkodó lombokra; csillog, villog még a napsugár, de mosolya nem játszi többé, csillogása hamis már.

Reszketve rázkódnak meg az elégtelenített koronájú fák, a levelek pedig egyre csak hullanak lefelé csendes, elhaló rezgéssel, mely oly fájdalmasan szívhezszóló hangot ad.

Egyedül ülök kicsiny szobám rideg magányában s némán, hallgatagon nézem az ablakon keresztül, miként úzi, hajtja a szél tova az elfonnyadt faleveleket, elmélázva hallgatom az őszi szél fájdalmas zokogását s elgondolkodom. Esembe jut a régi, régi álmom, midőn csillagsugáros nyári esteiken, együtt ültek az esti fény-sugárnál némán szemlélve, hogy a hold mily halvány. . . .

Egy hírneves francia tudós, valamikor réges-régen, statisztikát állított össze, amelyben megdönthetetlen érvekkel bebizonyította, hogy a leányok érzelmi világában szigorúan bekövetkezik egy stáció, midőn eléri bakfisch éveiket (bocsá-

nat a kifejezésért), melynél nekik, hogy úgy mondjam — szerelmeseknek kell lenniök.

Valami kimondhatatlan, megfjejthetetlen vágy fogja el őket a szerelem után, melynek hatása alatt szívhurjaikat delejes erő illeti meg s a kiválasztott ideál képe bűverővel foglalja el az őt megillető helyet szívecskéikben s érzik, vagy legalább is érezni vélik, hogy ők is, miként minden ember, a boldogságra vannak teremtve.

Ezen második stáció elérkeztevel (az első stáció az, midőn apácák óhajtanak lenni) mindegy előttük, hogy az illető ideál szép-e vagy csunya, ügyes-e vagy ügyetlen, jó társalgó-e, vagy nem — hisz' az ő képzeletük aranyos sugaraival beragyogja a nagy Őt s felfedez benne valami jó tulajdonságot s az nekik elég, csak hogy szerethessenek.

Innen van az, hogy a leányok közt igen gyakori az eset, hogy beleszeretnek a tancmesterbe, lelki atyjukba, tanáraikba, avagy bárkibe, pedig bár tudják, hogy ideáljaik részéről a kölesönös szerelem ki van zárva.

Sokan, akik e kis elbeszélést olvassák, minden bizonynyal csodálkozni fognak azon, hogy ennyi mindent egybehordok; teszem ezt egy ilyen kis bakfisch igazolására, aki szintén beleesett abba az állapotba, melyet fentebb rajzoltam s szerelmes lett az én kedves barátomba T. Károlyba. A körölypályán ismerkedtek meg

egymással, mely idő óta Károly barátom igen gyakori vendég lett náluk s szemmel látható volt a hatás, amelyet Margit (ez volt a kis leány neve) reá gyakorolt. Hogy mily mély érzéssel gyönyörködött barátom abban a végtelenül érdekes arcban, mennyire elmerült tengermélyiségű szeméinek azúrjában hisz' — hogy saját szavaival éljek — nem tagadhatta meg a fölényt, melylyel rajta uralkodott, nem menekülhetett az érzelemtől, melynek hatása alatt állott.

Szerelmük tehát kölesönös volt s nemsokára mindketten meggyőződtek egymás viszont szerelméről. Károly barátom boldog volt s végtelen szeretettel vette körül Margitot, aki megértette őt, aki kieserelte vele szívét s leghívebb lovagja lett a kis leánynak.

Margit képezte kutató lelke összes gondolatának tárgyát, élete végecélját s míg eladdig lelke fásult közönynyel tekintett a kétes jövőnek felhőkbe burkolt bércei felé, most a remény boldogító tudata visszaadta hitét az emberiségben s Margit zengő szavainak bájszózatával, ragyogó szeméinek csillagmosolyával elhitette vele, hogy kell jönie időnek, egy jobb kornak, melynek hajnalpirja egy szebb, boldogabb remény teljesebb jövőnek biborába vonja számára az ég azürkék alját, midőn a boldogság, mint jól megérdemelt jutalom fog keble trónján helyet foglalni.

tet hajléka lesz az, melyben vigasztalást nyernek a reményt elvesztettek, gondos ápolást a tehetetlen elhagyottak. Templom lesz az, melyben a belépők testi-lelki épülést nyernek.

És állani fog az az épület nemsokára Erzsébetvárosban, hirdetni fogja a haladást. A kor követelményeinek megfelelően, szolgálataira áll a humánus feladatok teljesítésére.

Tegyünk meg mi is mindent s legyünk segítségére a terv mielőbb való megvalósításában. Mindenki vegyen részt e nagy mozgalomban s álljon azok közé a munkások közé, kik ez ügyet eddig is kitartó buzgósággal elősegítették. Hogyan legyünk segítségére? Megmondom. Annak a nagy és széles alapokra fektetett, országos egyesületek, a „Vereskereszt Egyesület“-nek legyünk tagjai, melynek egyik fiókjá itt, Erzsébetvárosban már évek óta gyűjti az anyagot, melyet kamatoskamataival akar javunkra most tőkésíteni. Anyagi erejéhez képest lépjen a tett mezejére tehát e városnak és vidékének minden fia és leánya, hogy lehessen mindnyájunknak része a korszakot alkotó munkában, mely, mint a nap fogja éltető sugarait reánk visszaszórni. Ha munkánk javait nem is élvezhetnők mi, lebegjen szemünk előtt az a gondolat, hogy egy percet sem éltünk anélkül, hogy életünk korának minden követelményében a magunk részét bőven ki ne vettük volna. — (—d.)

Vereskeresztből Erzsébetvárosban.

Tárcairók bálokat, esélyeket, a mámor édes behatásai alatt szokták leírni, midőn kezük a gyöngéd kézzorítások, agyuk az ábrándos tekintetektől még oly izgatott s így igen természetes, hogy leírásuk bűbájosan varázsolja elének a valóságot. — Körülbelül ily gondolatokkal ültem az országos vörös kereszt egyesület helybeli fiókjának dr. Issekutz Győzőné elnöklete alatt rendezett estély után íróasztalomhoz; miután hivatásos író nem vagyok, gondolataim tova, — egy kedves tárgy felé ragadtak, a toll megállt kezemben s

S mindebből mi lett?

Egy csalóka tündérbáb, mely játszi enyelgésével elkábította s elhíttetett vele mindent; egy tündérfátyolba vont kép, mely a fátyol lehulltával torzalakját mutatá a jövőnek s szegény Károly megtört szívvel bár, de csalódásban gazdagon vonult vissza szíve friss, vérző sebével rideg magányába, hogy elmerengjen a multak emlékein, amelyek annyi boldogságot ígérve hitegették csalogatták az örvény felé s csak egy lépést kellett volna még tennie, hogy belebukjék.

Nem tudott, nem érzett semmit, nem tudta megfejteni Margit hirtelen elhidegülése okát, csak azt érezte, hogy reményei fellegvárának leomoltával lehullott a fátyol is, mely szeméit beboritá és annyi ideig vakként vezette végig az élet útjain s csak azt érezte, hogy szíve vérzik, szíve fáj. . . . —

Károly azonban nem csüggedt el, férfiasan leküzdötte fájalmát, szerelme emlékét szíve mélyébe zárva egyedül tanulmányainak élt s teljes erővel készült szigorlataira.

Később egészen elfordult Margittól s Sz. Jolánkában szerelme újjáéledni látszott, mert látta, hogy a hamis kis bakfisch mily mély sze-

lehajtvá fejemet, álomképekben ugyanaz estélyt előttem megújulni láttam, amint azt az alábbiakban közölni megkísértem. —

Már hetekkel azelőtt kezdődnek az előkészületek; az egész város csak ez estélyről beszél, a ruhatermek mind ez estélyre készítenek; — szóval az érdeklődés mind akörül forgott, hogy az minél magasztosabb és sikerültebb legyen. —

A kedélyes programban a hivogató, csalógató meg lévén, — elérkezett a nagy nap. —

Beléptünkkel legelőször az estély szerett elnöknője: dr. Issekutz Győzőné tűnik fel, ki mos: is a siker előmozdításán ténykedik.

A nagy terem csakhamar megtelt a legszebb közönséggel, azt oly fényessé tette annak vállogatottsága s nagyszáma. —

Ez estélyen volt szerencsénk kedves vendégünkül üdvözölhetni vármegyénk derék főispánját, br. Kemény Ákost szerett nejevel Zeyk Czecziliával, kinek társaságában volt Székely Szentkereszthy Anna br. csillagkeresztes hölgy, vármegyénk számtalan előkelőségével. —

Az érdeklődés most a műsorra irányul. —

Papp Kálmáné úrnő, Soós Matild úrhölgy ismert művészi zongora kísérete mellett, szép és jól iskolázott hangjával mindekit elragadott, ére és tömörség, báj és erő egyesülnek énekszavában, előadása, mint diletans művésznőnek becsületére válik. —

Ezután jött az estély egyik fénypontja a „Piros cipőből“ vett „Gavotte“ tánc. —

A valóság ritkán múlja felül a phantáziát, de a mit a „Gavotte“ lejtése körül élveztünk, a habszerű ruhák, a Libanon cedrusához hajlékony mozdulatok, ígéző mosoly túlszárnyalta fogalmunkat, éltőtündéretet, gráciákat képzeltünk magunk előtt, — azt látni kellett, leírni nem lehet, — s mégis toll van kezemben . . . !!!

A műsor 3-ik pontja „A miniszterelnök bálja“ volt. Műkedvelőnknek meglátszott, hogy hajlam vezette a művészetnek e kis propleumába; tárgyakat nemcsak megtanulták, de tanulmányozták is. —

L. G. Fehrentheil Henrik úr jól adta a fukar városi tanácsnokot, ezen fukarságában csak az előrehaladás utáni vagy tudta megingatni, míg neje Incze Katinka úrhölgy megvetve a pénzt, minden módon jelen akart lenni a miniszterelnök bálján, — különösen inpozáns volt, midőn felháborodással útasította vissza Tollaginak az öltözéke ellen tett kifogásait, kicsínyléseit. — Tollagiban (dr. Ludvig Alfréd) egy igazi hírlapírót ismertünk fel, kinek alakításai kiténőek voltak. — Eliz (Zakariás Ilonka úrhölgy) egész könnyedséggel, minden feszélyezés nélkül oldotta meg a szerel-

retettel közeledik felé, amit eddig Margit vonzó erejének hatása alatt nem vett észre. . . .

Jókainak valamelyik regényében olvastam, hogy angyalt, ördögöt megismerni egyaránt könnyű, féfit nőt nehéz, de a bakfisch leányokat lehetetlen, mert ezek még a mamák éber figyelmével örökös szeméit is megcsalják.

Egy napon, midőn a déli órákban a Hankériában ebédeltünk, Károly szokatlanul kicsípve jelent meg s arcáról csak úgy sugárzott az öröm s boldogság.

Midőn e szokatlan tüneményen csodálkozva kérdezősködtünk vígságai okai felől, elbeszélte, hogy Margittól levelet kapott, melyben megbánva előbbi viselkedését bocsánatért esd s délutánra találkozóra hívja.

A béke tehát teljesen helyreáll közöttük s Károly boldog volt, feledett mindent, a mámorító csókok egy tündérvilágba ringatták képzelét s folytonosan csak azt dudolta: „de szeretnék még aludni, álmodni felőle“.

Hosszu ideig, hónapokig tartott e boldogság, míg egy idegen kéz véget nem vetett annak.

Vakmerően belemarkolt Károly szíve szentélyébe s megrabolni igyekezett legszentebb érzelmeit, elmondta neki Margit hirtelen vál-

mes leány szerepét. — A házmaster és a hordárok is feladatuk magaslatán voltak. — Különben a sikert legjobban az a tapsvihár dokumentálja, amely az előadás után felhangzott.

Ezután Wetzkenkircher Mór úr „Hajnal uram“-ban feladatát sikerrel és igazi drámai érzéssel oldotta meg Király Géza úr remek zongora kísérete mellett. —

Az estély második fénypontja a műsor utolsó száma volt, mely művészi alakításai és összeállításánál fogva híven személyesítette meg a németalföldi iskola kiváló képviselőjének: Alma Tademának „Felolvasás Homérből“ című festményének remek alkotását. A tapsvihár, éljenzés határtalan és orkászzerű volt.

A műsor lezajlása után a nyeresemény tárgyakat sorsolták ki s ezután megkezdődött a világon a legnagyobb demokrata, — a tánc, mely közelebb hozza az embereket egymáshoz, mint az ész. — Láttunk egymásra olvadó, boldogan mosolygó párokat; hallottunk sóhajokat ábrándosat, — édeset. A lányok teljes elismerést érdemelnek, mert egyszerűen voltak öltözve s ez által még egyszer oly szépek és elragadók voltak. A jelen volt nők és hölgyeket lehetelenség volt egy koszoruba összeírni, — s nehéz volna meghatározni, hogy a szebbnél-szebb hölgyek között ki volt az első. Eközben a zenekar oly erős tust játszott, hogy én fölbredtem, de a tánc mind tartott jó kedvben, kivilágos viradtig. —

Mindenki az est kedves emlékével távozott s tekintve ezen rendkívüli fényes sikert, őszintén jósolhatjuk, hogy ez koronája leend az idej mulatságoknak. —

Nem mulaszthatom el végül felemlíteni érdemeit azon férfinak, aki jóllehet az estélyen nyilvánosan nem szerepelt, de a rendezésben s az előkészületben az oroszlanrészt vette ki, aki munkát s fáradságot nem kímélt; mindenki tudja, hogy ez Csiky F. József úr. —

Majd az olvasó közönség nagybecsű figyelmét és érdeklődését a műkedvelői előadások magasztos voltára hívom fel, ezért kívánatos volna, hogy azok városunkban minél többször megisméltódjának. —

Most pedig nem zárhatom be referéramat jobb kívánattal, mint őszintén kívánva a résztvevő hölgyeknek és uraknak, hogy ez estélyen szótt, vagy itt igazolt reményeik mielőbb beteljesedjenek, legyen az szolid cég által elfogadott váltó, szólva igen nagy összegről, örök hűségéről, szerelemről, óvatolandó az anyakönyvi hivatalnál fizetendő az oltárnál „keltétől hathónapra“!

tozásának okát, mely, — miként a fáma hírül adá — egyedül az volt, hogy fájt Margit leányönérzetének, hogy ő utána Jolánkának udvarolt.

A hír igazat mondott, a miről Károly személyesen meggyőződött akkor, midőn Margittól e hír hatása alatt hirtelen Pálfordulása felől kérdezősködtött. Saját ajkairól hallá a hír által tolmácsolt s szívet teljesen tönkretevő, összezuzó szavakat. . . . —

És most jó a regény vége! Pár napra ezután mélyen megszorodott szíve vettünk tudomást arról, hogy legkedvesebb barátom T. Károly önkezével vetett véget életének. Miért? Egy csapodár leányért. Bocsáss meg kedves barátom, hogy a történet felelevenítésével talán háborgatom síri álmodat, békés nyugalmadat, de arra gondolva, hogy talán te is tudod már ami történt, hogy Margit zárdába lépett s jelenleg az oltár előtt kér, eseng tőled bocsánatot, közbenjáróul jövök hozzád, kérve téged, bocsáss meg neki, mert nem tudta mit cselekszik s vétkeért eléggé megbűnhődött már. —

HELYI HIREK.

Személyi hír. Dr. Issekutz Gyózó, városunk országgyűlési képviselője f. hó 11.-én városunkból Budapestre utazott.

Sándor János — képviselő. Sándor János belügyminiszteri államtitkárt, városunknak díszpolgárát s vármegyénknek volt főispánját f. hó 11.-én a nagyszöllősi kerület országgyűlési képviselőjéül választotta meg 575 szavazattöbbséggel. —

Halálozás. Részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Aholítottak a maguk, úgy a többi közeli és távoli rokonok nevében mély fájdalommal tudatják, hogy a forrón szeretett nő, legjobb anyja, testvér és rokon Szentpétery Antalné szül. Izmael Katalin folyó évi január hó 11.-én, reggel 2 órakor, életének 55., boldog házasságának 30-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Feledhetetlen drága halottunk kihült tetemei f. évi január hó 13.-án fognak a róm. kath. szertartás szerinti gyászbeszentelés után örök nyugalomra helyeztetni. — Halhatatlan lelkeért a szentmise áldozat folyó évi január hó 18-án délelőtt 10 órakor fog az egek Urának bemutatni. Legyen emléke áldott, nyugalma csendes! Szviniczán 1904. január 11. Szentpétery Antal, mint férje. Szentpétery István, mint gyermeke. Szentpétery Mária, Zakariás Márton és neje, szül. Szentpétery Rozália és gyermekei, mint sógor és sógoronők. Izmael István és gyermeke, özv. Dudutz Jánosné és gyermekei, Izmael Károly és neje, szül. Dániel Amália és gyermekei, Izmael Márton és neje, szül. Kondrai Anna és gyermekei, Izmael Ferenc és neje, szül. Boesánczy Anna és gyermekei, mint testvérei és sógoronői.

Újév az ó hitűeknél. Az ó naptár szerinti újév folyó hó 14.-én (csütörtökön) volt, mely alkalommal a gör. kath. és gör. keleti hívek ünnepeltek.

A városi kényszertűzoltóság újra szervezése. Amily megnyugvással fogadtuk annak idején a városi önkéntes tűzoltó egyesületnek azon célszerű intézkedését, hogy állandó éjjeli tűzorséget szervezett, ép oly örömmel értesültünk, hogy a városi hatóság a tűzorség részére egy külön szobát bocsátott rendelkezésre s azt fűtés és világítással is ellátja.

Amint értesültünk, a kényszertűzoltóság is, mely az önkéntesek sikeres működésének kiegészítő részét képezi — rövid idő alatt a tűzrendészeti szabályoknak megfelelően szervezve lesz; a megváltási díjak magasabbra fognak emeltetni s a megváltás is csak azon esetben fog engedélyeztetni, ha azt a létszám megengedi.

Ideje is, hogy az eddig csak névleg szerepelt kényszertűzoltó urak teendőikről is tudomással birjanak, mert, ha a város kebelében egyenlő jogokat élvezünk, egyenlő kötelességet is kell teljesítenünk.

A kényszertűzoltók négy szakaszba fognak beosztatni egy-egy szakasz parancsnok vezetésével.

A szakaszok felszerelése a következő lesz: 1 kis kézi szivattyús, 2 egyén csebres a szivattyú mellett, 6 egyén vízfordó vederrel, vagy kártyákkal, 2 egyén fejszés, 1 kézi létrás és pemetés, 1 kézi horoggal, 1 szakaszparancsnok.

Tűzeset és gyakorlat alkalmával a szakaszparancsnokok saját embereikkel jelennek meg, az elmaradottakat ok igazolják. A kényszertűzoltók karszalagot kapnak, az illető szakasz számával ellátva, amelybe tartoznak. A tüznél minden egyén azon felszereléssel köteles megjelenni, melyre be van osztva és a tüztől csak akkor távozhatik, midőn a tűz teljesen ki van oltva.

Amily szomorú látvány, midőn valamelyik polgártársunk élete és vagyona a tűzvész által előtűnik semmisülhet meg s a másik kétségbe esve kiabál segítségért, mert őt is hasonló veszély fenyegeti s az emberek nagyobb része üres kéz-

zel — mint bámoló s nem mint segítő felebarát — siet a tűzhöz; ép oly öröm és megnyugvás és kívánatos, hogy városunk a tűzrendészet terén is a haladás útján a kívánt magaslatra emelkedjék.

Törvénykezés.

Tanács-beosztás 1904-re az erzsébetvárosi kir. törvényszéknél

I. Polgári felebbezési tanács. Elnök: Kovácsy Albert tszéki elnök, állandó elnökhelyettes Vertán Sándor k. tszéki bíró. Rendes bírói tagok: Vertán Sándor és Madaras Gábor tszéki bírák. Helyettes bírói tagok az itt kitüntetett sorrendben: Kulin Imre ítélőtáblai bíró, Dr. Barla Gerő, Graeser Dániel tszéki bírák. Tanács jegyző: Dr. Simon Antal aljegyző s helyettese Dr. Ludvig Alfréd aljegyző. Rendes tárgyalási és ülési napok: kedd, péntek.

II. Polgári vegyes tanács első fokú ügyekben (közpolgári, urbéri, esőd, váltó, és kereskedelmi ügyek). Elnök: Kovácsy Albert tszéki elnök. Bírák: Kulin Imre ítélőtáblai bíró, Jeney Károly, Török Árpád, Dr. Barla Gerő, Dr. Dániel István, Madaras Gábor, tszéki bírák és Kusztrich János tszéki albíró. Tanács jegyzők: Dr. Ludvig Alfréd, Ferenczy József és Vaszika Venczel aljegyzők. Rendes ülési nap: szerda.

III. Büntető felebbezési tanács. Elnök: Graeser Dániel tszéki bíró. Bírák: Dr. Dániel István és Madaras Gábor tszéki bírák. Tanács jegyzők: Dr. Vernes István s helyettese Dr. Ludvig Alfréd aljegyzők. Tárgyalási s ülési nap: szerda.

IV. Főtárgyalási tanács. Elnök: Jeney Károly tszéki bíró. Bírák: január, november és december hónapokban Török Árpád, Dr. Dániel István tszéki bírák, — február — október hónapokban Dr. Dániel István tszéki bíró és Kusztrich János tszéki albíró. Tanács jegyzők felváltva: Dr. Ludvig Alfréd, Ferenczy József, dr. Vernes István, Vaszika Venczel aljegyzők és Florián János s Gross István joggyakornokok. Rendes főtárgyalási napok: hétfő és csütörtök s a szükséghez képest kedd és péntek.

V. Esküdtbírói főtárgyalási tanács. Elnök és elnökhelyettes: a felügyeleti hatóság által kijelöltek. Bírák: Török Árpád és Madaras Gábor tszéki bírák. Helyettes bírák: Dr. Dániel István és Jeney Károly ezen sorrendben. Jegyzők: Dr. Ludvig Alfréd, Ferenczy József, Dr. Vernes István és Vaszika Venczel aljegyzők felváltva. Az esküdtbírói két ülészakának kezdete május és november hó harmadik hétfőjére esik, vagy ha az a Gergely naptárszerinti ünnepekre esnek, akkor a következő napra (23900—1903 I. M. III. számú rendelet):

VI. Vádtanács. Elnök: Graeser Dániel kir. tszéki bíró. Bírák: Dr. Dániel István s Vertán Sándor tszéki bírák és szükség esetén Kusztrich János tszéki albíró. Tanács jegyzők: Dr. Ludvig Alfréd, Ferenczy József és dr. Vernes István aljegyzők. Rendes ülés és tárgyalási nap: szombat. A B. P. 115 §-b n előirt havonkénti ülések minden hónap második szombat napján tartandók.

Nyilvános nyugtázás.

Az orsz. magy. vöröskereszt egyesület erzsébetvárosi fiókja által 1904. évi január hó 9.-én rendezett estély jövedelmének nyilvános elszámolása.

Bevételek.

1. Felülfizetésekből: Boeskor Gergely, Erzsébetváros 2 K, Br. Bornemisza János, Dicsőszentmárton 5 K, Csiky F. József, Erzsébetváros 3 K, Fejér Mihály ügyvéd, Gyergyószentmiklós 10 K, Dr. Ferencz Ákos, Dicsőszentmárton 8 K, Gorove Lajos, Erzsébetváros 5 K, Heilper

Henrich, Erzsébetváros 2 K, Horváth Dezső, Medgyes 2 K, Dr. Issekutz Gyózó Erzsébetváros 50 K, Dr. Issekutz Gyula Kolozsvár 3 K, Istvánffy Miklós, Erzsébetváros 5 K, Br. Kemény Ákos, Dicsőszentmárton 46 K, Koréh Endre, Erzsébetváros 1 K, Kovácsy Albert, Erzsébetváros 4 K, Kulin Imre Erzsébetváros 7 K, Dr. Ládai István, Erzsébetváros 2 K, Pintér huszárhadnagy Erzsébetváros 2 K, özv. Both Pálné, Deés 10 K, Vörös Szilárd Erzsébetváros 8 K, dr. Szabó Károly, Erzsébetváros 7 K, Br. Szentkereszty Anna, Erzsébetváros 18 K, Thodorovits István, Erzsébetváros 1 K, Toth Elemér Erzsébetváros 20 K, Zakariás Karolina Erzsébetváros 5 K, N. N. 1 K, — 229 K 20 f. 2. Belépő díjakból 491 K. 3. Tárgysorsjátékból 253 K. Összesen 973 K 20 f.

Kiadások.

A bizottság által elfogadott és igazolt tételek szerint 309 K 65 f.

Mérleg.

Bevételek 973 K 20 f.
Kiadások 309 K 20 f.

Marad tiszta bevétel 663 K 55 f.

Ezen összeg az 1904. évi január hó 11.-én tartott bizottsági ülésen felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint, mint „Erzsébetvárosi kórház alap“ az erzsébetvárosi takarékpénztár részvénytársaságnál gyümölcsözés végett elhelyezve lett. —

E téren fejezi ki köszönetét és háláját a m. szent-korona orsz. vörös kereszt egyesület erzsébetvárosi fiókjának elnöksége ez estély rendezésére kiküldött bizottságnak: Dr. Issekutz Gyözöné, Bokros Emilné, Ehrlich Béláné, Gencsi Gyuláné, Inceze Pálné, Istvánffy Miklósné, Soos Matild, dr. Szabó Károlyné és Scholtes Albertné úrhölgyeknek, a fennebb névleg felsorolt felülfizetőknek s mindazoknak, kik szíves megjelenésükkel a sikert biztosítani kegyesek voltak s ezzel egy lépéssel segítették elő e városon nagy hiányt pótló kórház létesítését. —

Maga az estély rendezésére kiküldött bizottság is megragadja az alkalmat, hogy ismételtelen helyen is köszönettel adózzék a szíves közreműködőknek: Alföldy Irma, Antalffy Erzsike, Ehrlich Béláné, Gencsi Rózsika, Inceze Bianka, Inceze Katinka, Issekutz Irénika, Jeney Károlyné, Király Anda, Kulin Sárika, Papp Kálmánné, Soos Matild, Wolff Erzsike, Zakariás Gitta, Zakariás Ilonka, Zakariás Sárika, Zinz Elza úrnők és úrleányoknak; Bihari Aladár, Csiky F. József, Dietrich Róbert, L. G. Fehrentheil Henrik, Jakabffy Albert, Király Géza, dr. Ludvig Alfréd, ifj. Melánkovits Antal, Moldován Sándor, Steinhauer Ferenc, Verzár Ferenc és Wetzkenkircher Mór úrakkal, kik lelkiismeretes pontossággal és fáradságot nem ismerő odaadással segítették nehéz munkájukban. —

VEGYESEK.

Hogyan tartsuk el a burgonyát, hogy télen is friss legyen? A burgonyát felszedés alkalmával megválogatjuk úgy, hogy az egyforma nagyságukat egy esőmóba halmozzuk össze; nagyon vigyázni kell, hogy a burgonyával csendesen bánjanak, hogy azok meg ne ütődjenek. Ezután a kertben ássunk egy olyan nagyságú hosszukás gödröt, amelybe az eltetni való burgonya belefér, azután tegyük a verembe tett burgonyára szalmát s a hideg beálltával fedjük azt be földdel olyan vastagon, hogy a hideg ne árthasson a burgonyának s hagyjuk ott addig, amíg arra szükségünk nincsen; áprilisban, mikor már szándékozunk burgonyát rakni, akkor bontsuk fel a vermet. A későbbi rakáshoz valót pedig tegyük egy száraz, szellős, és sötét pincébe 10—15 cm. vastagon, deszkára elterítve; itt, a helyett, hogy csirázna, diónagyságú friss burgonyát szedhetünk mindaddig, míg újból nem szándékozunk burgonyát ültetni.

IRODALOM.

Új gyógyszer-árszabvány. Ez év kezdetével új gyógyszerárszabvány lépett életbe, ami a nagy közönségünket annyiban érdekli, hogy a míg egyfelől a szerek árában is változás történt, másfelől a gyógyszerészek munkadíja is némileg változott. Ennek folytán a nagy közönség tájékoztatására említjük fel, hogy egyes szerek vásárlásánál, avagy régebbi receptek ismétlésénél felmerülő árkülönbségek az újabb gyógyszerárszabvány intézkedéseiben gyökeredeznek. Az árszabvány elején hosszabb útmutatás van a gyógyszerészekre és orvosokra nézve, melynek szigorú betartására büntetés terhe alatt köteleztettek. Ezen útmutatás értelmében is sok olyannal találkozunk a közönség, ami az eddigiekhez viszonyítva nehézséget és visszatetszést okoz. Ezen intézkedés szerint nemcsak a nehezebb mérgeket, melyek \ddagger -el vannak jelezve, hanem \ddagger -el jelzett szereket is csak orvosi rendelésre lehet a gyógyszerárból kikapni. Ilyen \ddagger -el jelzett, hogy a közönségesebbeket jelezzük — az antipyrin, phenacetin, cocain, jodoform, Dover por, santolin, syrupus, dicodii, (mákszőrp), zineum sulfuricum (semmi por) stb. Ezen szerekeknek recept nélkül való kiadása tiltva van a gyógyszerészeknek. Ezen eljárás miatt azonban legkevésbé a gyógyszerészek lesznek vádolhatók, mert hiszen ők kötelesek az útmutatást betartani. Hasonló intézkedése az útmutatásnak, hogy semmiféle receptet megismételni nem szabad, melylyel \ddagger -es szer rendeltetett, ha a rendelő orvos rá nem vezeti a recipére, hogy ismételtet pl. a morphiomot tartalmazó orvosságról szóló recipe ismétlése csak az azt rendelő orvos engedélyével lehetséges. Mindezeket szükségesnek láttuk a közönség tájékoztatására ismertetni s a figyelmet felhívni.

A tojás eltartás. A tojást olajjal bekenve, vagy viasszal bevonva célszerűen lehet eltenni. A mézben való tartásnál a tojásra szénsavas méz rakódik, mely a tojás héján lévő apró nyílásokat bedugja s a levegőt nem engedi hozzáérni. A mézbe rakott tojás azonban kellemetlen mézízűvé válik, amint ezt a budapesti piacokon vett tojásnál tapasztalhatjuk. A jó gazdasszony csakis azokat a tojásokat teszi el télre, melyeket a tyúkok augusztus 15-ke és szeptember 8-a közt tojnak. Ezen tojásokat úgy szokták elrakni, hogy minden hamu, méz vagy egyéb anyag nélkül egyszerűen hegyükkel lefelé egymásmellé állítják. Csupán arra kell vigyázni, hogy a tojások hűvös, de egyszersmind a fagy ellen biztos helyen legyenek elrakva, mert ha a tojás megfagy, azonnal megpattan és nemsokára elromlik. Az így elrakott tojások újig eltartanak és ízükből nem veszítenek semmit. Igen jól eltartathatók még a tojások apróra őrölt só között is.

A rózsza télitakarója. Ki ne kedvelné a rózsát, a virágok királynéját? Szeretjük, különösen mi magyarok, majdnem minden dalunkban benne van a neve. Nem is igazi virágos kert, amelyben nincs legalább egy szál rózsza. Csakhogy a rózsza igen kényes virág, a nagy hideget nem bírja ki; azért télre takaróval látják el. Kevésből áll az egész dolog. A rózsza tövére teszünk szalmás trágyát. A derekát bekötjük szalmába. Azután lehajtjuk a földre és koronájára annyi száraz levelet és a hegyibe szalmás trágyát teszünk, hogy semmi se lássék ki belőle.

Ha a rózsza koronája nagy, mikor lefektettük, kis fakampóval leszorítjuk, hogy föl ne álljon. Csak akkor szükséges a rózsát letakarni, mikor már gyengébb fagy érte. Amint pedig tavaszkor nagyobb fagytól nem kell tartani, ismét kitakarjuk és a koronáját szép gömbölyűre megmetszük. Úgy-e, nem sokból áll ez a dolog, leányok, menyecskék? Csak egy kis türelem kell hozzá és a türelem azután sok rózsát terem, melyeket hajatokba, kobletekre tűzhetnek.

A Magyar Könyvtár ez év októberéig megjelent 350. számának teljes jegyzékét adta ki a kiadó cég, a Lampel R. (Wondianer F. és Fiai) udv. könyvkereskedés. A népszerű vállalat jegyzéke, melyet a cég kívánatra készséggel ingyen megküld bárkinek, több részből áll. A számok szerinti jegyzékben, minden füzet rövid jellemzését tartalmazza tájékozással. A szakok szerinti jegyzék a verses műveket, az elbeszélő műveket, a színműveket és az ismeretterjesztő műveket közli csoportosítva a szerzők ábcés rendjében. Végül felsorolja a Magyar Könyvtár kötött kiadásait is. Csak ebből a teljes jegyzékből tűnik ki, mily tartalmas már is a Magyar könyvtár, s hány becses, de eddig drága munkát tett olvasó kiadásban népszerűvé. Arany János, Jókai, Mikszáth, Herczeg Ferenc, Bródy Sándor, Ambrus Zoltán nevét említjük csak a magyar irodalom kiválóságai közül, akik mind szerepelnek egy vagy több munkával a Magyar Könyvtár füzetében. A külföld nagy írói közül egész sereget először mutatott be a Magyar Könyvtár a magyar közönségnek. Gorkij, H. G. Wells, Kipling nevét említjük csak. A jegyzékben ki-ki megtalálja kedvenc íróját és olvasón megszerezheti könyvtára számára. A jegyzék végén megvan a Fővárosi Színházak Műsorának teljes jegyzéke s a cég kiadásában megjelent színművek, regények és elbeszélések, dísz- és ajándékművek, történelmi díszművek, utazási, föld és néprajzi művek, nyelvkönyvek, általános érdekű művek jegyzéke is. Továbbá a Remekírók Képes Könyvtára és a Festőművészet Remekírói prospektusa. A jegyzék utolsó oldalán részlet megrendelésre használható megrendelő jegy is van.

CSARNOK.

A „pótlék”.

Motto: Miről nem zengett már az ének. . .

Végre megérkezettél, itt vagy közöttünk, légy üdvözölve, oh pótlék! Hónapok óta jegyedben élt hatvanezer ember és félannyi hitelező, meg kétszer százezer száj. Körülötted fonódott gondolataik szála, feléd evezett reménységük hullámozó sajkája. Te voltál, oh pótlék, ébrenlétük álma s álmaiknak vágya.

Légy üdvözölve!

Soká váráttál magadra, de most végre — bús szívek és letört remények köszöntenek.

Nagykesőre érkezettél meg, de legalább — keveset hoztál. Kevésből kevés jut. Kereskedő és iparos, suszter szabó, Schneider, Ipsen, háziúr s más hitelező, kérlek, ne haragudjatok. Most az öröm járja. Habzó bort a kupába és — ürítsük azt a pótlékért! Faraó népe banknotát kapjon, te pedig, lantom, röptsd világgá nevét, de ne holmi cifra iambusi szárnyakon, csak afféle döcögős prózában, mivelhogy magad is szörnyen prózai vagy, oh pótlék!

*

Pótlék — — — pótlék — — —! Csinos kis szó, takaros kis fogalom! Kicsiny, mert csak pótol valami nagyobbat, mint a kávé a pótlék s a kettő együtt többet ér. — Bedugni próbálja a rést: pókháló-foltot vet a lyukas zsebre.

Filigrán teremtés és mód nélkül szerény.

A pénzes erszény csücskében húzza meg magát, pedig válogathatna a helyben.

Nagyon népszerű. Szívesen látja a méltóságos úr és a harmadik osztályú hivataloszolga egyaránt.

Demokratikus jellem: nagyobb zsebbel járt a „kis embereknél”, sőt egyenesen elkerülte a három felső régiót. De önértetes is, mert nem süllyedt le a baksis hitvány nivójára.

Aztán illedelmes és tisztességtudó. Tudja a módját. Előbb a jóismerős finác-zsebeket látta el és várta a hatást. Majd nagylassan tovább cammogott. . . .

Jó adag csalafintaság is van ám benne.

Nagy hitegető, akár a tavaszi napsugár. Előbb karácsonyra, aztán az újévre, majd a Julianus-kalendárium dátumai szerint csalogatott és beállított a bolondos Karneval herceg oldalán.

Sokat beszélgetett magáról, mint a szépasszony és könnyen felültette a hiszékeny halandót. Fogadásokat provokált, akár egy versenylő, s aztán ellillant, hogy megint felbukkanjon a hír hullámaiból, mint a hab leánya: Venus Anadyomene.

Csábított és ingerelt, mint egy demimonde, de ha megkaptuk, tüstént kiabrándultunk és — tuladtunk rajta.

Sok rossz embere volt, az igaz. Irigykedett rá az is, aki nem kapta s az is, aki megkapta, hogy más mért kapja. Haragosa, ki még várja s az is, ki már csak várta, hogy miért nem várja.

Csoda-e, ha a rosszindulat ilyen keresztútjében hamar elmúlt élete, hamarabb, mint a kérszé, mert csak egy napig élt.

*

Erős versenytársad volt, oh pótlék, a rendes havi ráta. A szürke Filiszterrel szörnyű csatát vívtál, te bájos Bohém-lányka és oh — — — vesztedet kívánta a spekuláns élet. Páros viadalod élet — halálra ment s egy hosszú évig tartott. Én a pártodon voltam. Szép bohém-korszakom utolsó csillámot vetett: sok vagy semmi! És te győztél. . . .

A néző publikumra izgalmas látvány volt e küzdelem. Most a Treuga Dei-t élvezed s aztán újult erővel felveszed a harcot. Küzdelmed még eltarthat egy évig is, akkor azonban véged van, oh pótlék. De azért ne dőlj kardodba. Előbb feltámadsz, mint nagy Lengyelország. Egy decennium ismét porondra állít tégedet. . . . Hanem akkor, kérlek, jöjj „megizmosodva”, tanulj a veszteden és . . . ne feledkezz meg a helyettes tanárokról se.

A viszontlátásra!

Kilijén Kálmán

Felelős szerkesztő: Dr. Gillyén Kálmán.
Kiadó laptulajdonos: Első Erzsébetvárosi Nyomda.

HIRDETÉSEK.

➡ Friss töltésű ➡

korondi borvizet

2 2-10 tartok raktáron.

Török Gergely, Erzsébetváros.

**Hirdetéseket
jutányos árban elfogad az
ERZSÉBETVÁROS ÉS VIDÉKE
kiadóhivatala.**